

ສປປລາວ: ສ້າງການລະເມີດສິດທິມະນຸດ

ລາຍງານ ເນື່ອງໃນໂອກາດ ກອງປະຊຸມ ASEM 9 ຄັ້ງ ວັນທີ 5-6 ພຶສຈິກາ 2012 ທີ່ນະຄອນວຽງຈັນ.

I. ຄຳນຳ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

- ຊື່: ສາທາຣະນະອັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
- ເນື້ອທີ່: 236 800 ກິໂລແມັດ ມົນທົນ. ອອມລ້ອມໂດຍ ພະມ້າ, ຂເມນ, ສປຈີນ, ໄທ ແລະ ວຽດນາມ. ສປປລາວ ແມ່ນປະເທດດຽວທີ່ບໍ່ມີທາງອອກສູ່ທະເລ.
- ການບໍລິຫານ: ນອກຈາກນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນຊຶ່ງມີສະຖານະພາບເປັນກິ່ງແຂວງ, ສປປລາວ ມີທັງໝົດ ດ້ວຍກັນ 16 ແຂວງ, 144 ເມືອງ ແລະ 11 640 ບ້ານ (ອີງຕາມຕົວເລກ ຂອງທາງການລາວ)
- ພົນເມືອງ: 6 288 037 ຄົນ (ຕົວເລກປະຈຳປີ 2011 ຂອງທະນາຄານໂລກ)
- ອາຍຸຍິນ: 67 ປີ (ຕົວເລກປະຈຳປີ 2009 ຂອງທະນາຄານໂລກ)
- ອັດຕາ ສ່ວນການຕາຍຂອງເດັກ: 54/1000 (ຕົວເລກປະຈຳປີ 2010 ຂອງທະນາຄານໂລກ)
- ອັດຕາ ການຮູ້ໜັງສື: 73% (ຕົວເລກ ທາງການລາວ ປະຈຳປີ 2005)
- ດັດສະນີ ການພັທະນາມະນຸດ: ອັນດັບ ທີ 138 ໃນ 187 ປະເທດໃນໂລກ (ຕົວເລກຂອງ ອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດ ປະຈຳປີ 2011). ສປປລາວ ເປັນນຶ່ງໃນປະເທດຍາກຈົນກ້ວໝູ່ໃນຂົງເຂດເອເຊັຽ Pacific
- ຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ: 2,659 \$ US ຕໍ່ປີ ຕໍ່ຄົນ. ອັນດັບທີ 137 ໃນ 181 ປະເທດໃນໂລກ (ຕົວເລກປະຈຳປີ 2011 ຂອງ ກອງທຶນ ສາກົນ)
- ສາສນາ: ປະມານ 66% ຂອງປະຊາກອນ ທັງໝົດ ຖືສາສນາ ພຸດ ເທຣະວາດ. ສາສນາ ອື່ນໆ ມີ ສາສນາ ຄຣິສຕຽນ, ...

2. ສະຖານະການທົ່ວໄປ

ສປປລາວ ໄດ້ລົງນາມເຊັນຮັບຮອງເອົາສົນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດເມື່ອລະຍະ 10 ປີຜ່ານມາ, ໂດຍມີ:

- ສົນທິສັນຍາ ສາກົນ ວ່າດ້ວຍ ການລົບລ້າງ ການຈຳແນກ ເຊື້ອຊາດ (1974).
- ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ການລົບລ້າງ ການຈຳແນກ ສະຕຣີ (1981).
- ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິ ເດັກນ້ອຍ (1991).
- ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິ ເດັກນ້ອຍ, ກຽວແກ່ ການຄ້າເດັກນ້ອຍ, ການຄ້າໂສເພນີເດັກນ້ອຍ, ແລະການເອົາເດັກນ້ອຍ ໄປໃຊ້ໃນການເຮັດສົງຄາມ (2006)
- ອານຸ ສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິເສຖກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັທະນະທັມ (2007)
- ອານຸ ສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິ ພົລະເຮືອນ ແລະ ການເມືອງ (2009)
- ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິ ຄົນ ພິການ (2009)
- ສົນທິສັນຍາ ຫາມປາມ ການ ທໍຣະມານ (2012)
- ສົນທິສັນຍາສາກົນ ເພື່ອການປົກປ້ອງຕໍ່ການຫາຍສາບສູນ (ເຊັນ ໃນປີ 2008, ແຕ່ຍັງ ບໍ່ທັນຮັບຮອງເອົາ)

ສປປລາວ ຄຸ້ນເຄີຍດີກັບວິທີການຂອງອົງການສາກົນ, ພ້ອມຍັງເຂົ້າໃຈເຖິງຈຸດມຸ້ງໝາຍ ແລະ ຊາບດີວ່າຈະຮວມມືກັບອົງການສາກົນຢ່າງໃດ. ນອກເໜືອຈາກສົນທິສັນຍາສາກົນນີ້ແລ້ວ, ສປປລາວ ຍັງໄດ້ຈັດການຝຶກໂອບລົມດ້ານສິດທິມະນຸດ ໂດຍການ

ຮ່ວມມືຂອງກຸ່ມປະເທດທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ, ແລະ ຍັງໄດ້ສົ່ງລາຍງານໃຫ້ອົງການສະຫະປະຊາຊາດອີກ, ແຕ່ແລ້ວ, ສປປລາວ ກໍຍັງ ລົ້ມເຫຼວໃນການປະຕິບັດສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວໃນປະເທດຂອງຕົນ. ໂທດປະຫານຊີວິດ ຍັງຄົງຖືກນຳມາໄຊ້, ຕັ້ງແຕ່ປີ 2008, 85 ຄົນ ຖືກໂທດປະຫານຊີວິດ. ແຕ່ແລ້ວ, ບໍ່ມີການເປີດເຜີຍຢ່າງເປັນທາງການຂອງຂໍ້ປະຫານນັບຕັ້ງແຕ່ ປີ 1989 ເປັນຕົ້ນມາ.

ອີງຕາມລາຍງານຂອງທ່ານ Grant Evans ຄັ້ງເດືອນພຶສະພາ ປີ 2004, ຕາມຄຳຂໍຮ້ອງຂອງອົງການຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ເພື່ອຊາວ ອົພະອົບແລ້ວ, ກຸ່ມປະເທດດັ່ງ ສປປລາວ ມີແຮງຈູງໃຈລົງນາມເຊັນຮັບເອົາ "ສົນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ" ກໍຍ້ອນ ການເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງ "ສິດທິມະນຸດ" ແລະ "ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງຕ່າງປະເທດ".

ລາຍງານໄດ້ລະບວນ:

"ເຖິງແມ່ນວ່າຂໍ້ເງື່ອນໄຂແລະການເຊັນຮັບເອົາ ສົນທິສັນຍາ ດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ເຖິງການຈະຕ້ອງວາງ ມາດຕະການ ເພື່ອປົກປ້ອງ ສິດທິມະນຸດກໍຕາມ, ແຕ່ມາດຕະການດັ່ງກ່າວກໍຖືກຄອບງຳຈາກອິດຕິພົນຂອງພັກ, ໂດຍພັກດັ່ງກ່າວສາມາດຢູ່ເໜືອອຳນາດຕຸລາການ ຫຼື ສະຖາບັນອື່ນໆ ອີກຊ້ຳໄປ".

ອີງຕາມລັກທະທຳມະນູນ ສະບັບປີ 1991, ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວແມ່ນພັກການເມືອງດຽວທີ່ຖືກຮັບຮູ້ຈາກກົດໝາຍ. ພັກດັ່ງກ່າວ ມີບົດບາດສຳຄັນໃນທາງລະດັບຂອງລັຖະບານ, ບໍ່ວ່າແມ່ນໃຜ ຈະສາມາດລົງສະມັກການເລືອກຕັ້ງ ສະມະຊິກສະພາ, ໃຜຈະເປັນຜູ້ບໍລິຫານການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ. ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ເດີນຕາມຮອງຮອຍແລະແນວທາງຂອງປະເທດໄກ້ຄຽງເຊັ່ນ ສປຈີນ ແລະ ວຽດນາມ, ໂດຍ ສປປລາວ ໄດ້ປ່ຽນແປງຈາກລະບົບ ເສຖກິດສູນກາງສູລະບົບຕລາດເສອີ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດ ກໍຍັງຂາດການນັບຖືກົດໝາຍຢູ່, ທັງນີ້ກໍຍ້ອນການວາງອຳນາດຢ່າງເນື່ອງນຸ້ມ, ການສໍ້ລາຊບັງຫຼວງ ແມ່ນພັຍທ້ອງຖິ່ນ (ສປປລາວ ຕິດອັນດັບ 154 ໃນ 184 ປະເທດໃນໂລກອີງຕາມລາຍງານປະຈຳປີ 2011 ຂອງອົງການ "Transparency International").

ເມື່ອປີ 2010, ເນື່ອງໃນໂອກາດການສຳລວດຂອງອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດ, ສປປລາວ ໄດ້ປະຕິເສດບໍ່ຮັບເອົາຂໍ້ສະເໜີ ດັ່ງຕໍ່ລົງໄປນີ້:

- ສ້າງຕັ້ງອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັຖະບານ ເພື່ອການປົກຄອງສິດທິມະນຸດ ຕາມເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ Paris (ສເນີ ໂດຍ ປະເທດ Canada, Egypte ແລະ ເຢັຽຣະມັນ)
- ປົກປ້ອງ ສິດທິທາງສາສນາ ຫຼື ການເຊື່ອຖື, ລົບລ້າງການຈຳກັດສິດທິດັ່ງກ່າວ (ສເນີໂດຍ Danemark, Italie ແລະ Hollande)
- ຍົກເລີກກົດໝາຍທີ່ອະນຸຍາດການຕັດສິດທິດ້ານການຊຸມນຸມ ແລະ ການປາກເວົ້າ (ສເນີໂດຍປະເທດ Nouvelle Zélande)
- ຍົກເລີກການຈຳກັດສິດທິປາກເວົ້າ, ອະນຸຍາດໃຫ້ມີອົງການຈັດຕັ້ງ ເອກະຣາດປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ (ສເນີໂດຍ ປະເທດ ຝຣັ່ງເສດ)
- ປ່ອຍຕົວຜູ້ຖືກຈັບໃນຂໍ້ຫາຮ່ວມປະທ້ວງໂດຍສັນຕິວິທີ, ໂດຍສະເພາະບັນດານັກສຶກສາທີ່ຖືກ ຈັບຕົວ ເມື່ອປີ 1999 ສເນີໂດຍ ປະເທດ Belgique).
- ລົບລ້າງໂທດປະຫານຊີວິດ, ຫລຸດຜ່ອນໂທດປະຫານຊີວິດໃຫ້ເປັນໂທດຈຳຄຸກ, ເຊັນຮັບຮອງເອົາສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິ ເສຖກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັທະນະທັມ (ສເນີໂດຍ ປະເທດ Australie, Belgique, Finlande , ເຢັຽຣະມັນ , Italie, Slovénie ແລະ Espagne) .
- ເຊື່ອເຊີນຢ່າງເປັນປະຈຳອົງການສິດທິມະນຸດແຫ່ງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ (ສເນີໂດຍ ປະເທດ Arménie, Brésil, Canada, Espagne)
- ຮ່ວມມືຢ່າງເຕັມສ່ວນກັບອົງການຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ເພື່ອຊາວອົພະອົບຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຊາວມັງ ທີ່ຖືກ ສົ່ງກັບຄືນປະເທດ, ແລະອະນຸຍາດໃຫ້ອົງການສາກົນດ້ານມະນຸດສະທັມ, ອົງການຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ແລະນັກການທູດ, ເຂົ້າໄປຫາ ຊາວມັງຢ່າງເສອີ, ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ, ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບການ ເບິ່ງແຍງໂດຍສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂສາກົນ (ສເນີໂດຍ Australie, Brésil, Canada, France, Nouvelle Zélande, ອັງກິດ)

ຂະບວນການລາວເພື່ອສິດທິມະນຸດ ແລະ ສະຫະພັນສາກົນເພື່ອສິດທິມະນຸດ ສະແດງຄວາມວິຕົກກັງວົນອີກຄັ້ງ, ຕໍ່ຊາຕາກັມ ນັກໂທດການເມືອງ, ຕໍ່ການຈຳແນກເຜົາພັນແລະຈຳແນກສາສນາ, ຕໍ່ການຂາດສິດທິປາກເວົ້າໃນປະເທດສປປລາວ ຢູ່ໃນບາດລ້ຽວ ໃໝ່. ອານາຄົດຂອງປະເທດຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມສາມາດ, ຄວາມຕ້ອງການແລະຄວາມກ້າຫານຂອງບັນດາຜູ້ນຳໃນການປະຕິຮູບຢ່າງຮີບດ່ວນ, ເພື່ອດຶງເອົາປະເທດຊາດອອກຈາກອຳນາດຜະເດັດການຂອງພັກໂທນອັນເປັນໄປດ້ວຍການບໍ່ຮູ້ສຶກແບບບໍ່ແຈ້ງຂາວ, ການສ້ອາຊັບ ຫລວງໃນທຸກໆລະດັບ, ການຂາດຍຸດຕິທັມ, ຂາດອົງການເອກອາດ, ເສຖກິດເພີ່ງພຽງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຕ່າງປະເທດ, ອັນເຮັດໃຫ້ ຄວາມທຸກຍາກແລະການດ້ອຍພັທນາເພີ່ມທະວີຂຶ້ນອີກ, ນຳມາໃຫ້ເຊັ່ນການຂັບໄຫຼປະຊາຊົນອອກຈາກບ້ານເຮືອນ, ຄວາມບໍ່ກຳເກີງ ທາງດ້ານສາທາລະນະສຸກແລະການສຶກສາ. ເພື່ອຈະສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາເຫຼົ່ານີ້, ກໍຈະຕ້ອງໃຫ້ມີການປະຕິຮູບຢ່າງຂະໜານໃຫຍ່ບົນພື້ນ ຖານຂອງການເຄົາລົບສິດທິມະນຸດ.

II. ສິດທິປາກເວົ້າ, ຊຸມນຸມຊົນ

ໃນພາກປະຕິບັດ, ສິດທິປາກເວົ້າຖືກຫ້າມປາມໃນ ສປປລາວ, ທັງໝົດຕາ 44 ຂອງຮູ້ທັມມະນູນໄດ້ບັງໄວ້ວ່າ: "ພົລເມືອງລາວທຸກຄົນມີສິດແລະເສຣີພາບໃນການປາກເວົ້າແລະຊຸມນຸມ, ມີສິດໃນການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມແລະຈັດການຊຸມນຸມຊົນ". ສິດທິປາກເວົ້າ ແລະ ນິກຄົດຖືກຈຳກັດຢູ່ໃນຂອບເຂດໂດຍອີງໃສ່ກົດໝາຍຮັກສາຄວາມປອດພັຍຂອງຊາດ, ທີ່ຖືກນຳມາສວຍໃຊ້ໃນ ການຈັບກຸມໂດຍບໍ່ມີການສືບສວນກຸ່ມຊົນເຜົ່າອ່ອຍແລະບັນດາຜູ້ຮຽກຮ້ອງເອົາຍຸດຕິທັມ. ລັດຖະບານຄວບຄຸມແລງຂາວທັງໝົດ ຢ່າ ເຄັ່ງຄັດ. ເມື່ອປີ 2000, ຄະນະກຳມະການດ້ານເຄືອຄ້າຍ Internet ອອກດຳລັດຫ້າມບໍ່ໃຫ້ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງໃດໆ ຫຼື ບໍ່ຮີສັດ ໃດໆ, ຕົວະຍົວະ, ຫຼືສ້າງຄວາມຜິດຫວັງ, ຫຼືຊັກຊວນໃຫ້ປະຊາຊົນຢູ່ໃນຫຼືນອກປະເທດລຽບປະທ້ວງພັກແລະລັດ. ຜູ້ໃດຫາກລະເມີດ ຕໍ່ດຳລັດດັ່ງກ່າວຈະຖືກປັບໄໝຫຼືຖືກໂທດຕາມກົດໝາຍອາດຍາ. ບໍ່ຮີສັດບໍ່ການເຄືອຄ້າຍ Internet, ແລະເຈົ້າຂອງອຳນາດ Internet, ຕ້ອງສົ່ງລາຍງານທຸກໆໄຕຣມາດໃຫ້ທາງການ, ໂດຍບັງເຖີງຈຳນວນຜູ້ໃຊ້ Internet, ພ້ອມຊື່ແລະນາມສະກຸນ, ອາຊີບ ແລະ Website ທີ່ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໄປເບິ່ງ. ຫ້ອງການຂອງນາຍົກຮັຖຸມົນຕຣີອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ບໍ່ຮີສັດບໍ່ການເຄືອຄ້າຍ Internet ສົ່ງ ລາຍງານໃຫ້ທຸກໆໄຕຣມາດເພື່ອຈະສາມາດຄວບຄຸມໄຫ້ງ່າຍຂຶ້ນ. ກົດໝາຍດັ່ງກ່າວບໍ່ຖືກນຳມາປະຕິບັດຢ່າງເຕັມສ່ວນ. ແຕ່ເຖີງຢ່າງໃດ ກໍຕາມ, ໂດຍອີງໃສ່ຄະນະກຳມະການດ້ານເຄືອຄ້າຍ Internet ລັດຖະບານອາດຈະເພີ່ມທະວີການຄວບຄຸມເຄືອຄ້າຍ Internet ຂຶ້ນຕື່ມ, ໂດຍສະເພາະອີງໃສ່ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງ ສປຈີນ ໃນການພັທະນາລະບົບໃໝ່ຂອງການຄວບຄຸມ.

ລາຍວັນ, ລາຍສັປດາ ຫຼື ວາອະສານຕ່າງໆ ແມ່ນກິດຈະກຳຂອງລັດ ຫຼືຂອງບໍ່ຮີສັດໂທຣະພາບຂອງພັກ, ແລະຖືກນຳມາສວຍ ໃຊ້ເປັນປາກກະບອກສຽງໂຄສະນາໃຫ້ ພັກ-ລັດ. ສ່ວນມາກຈະແມ່ນບົດຄວາມດຽວກັນ. ນັກຂ່າວທີ່ ສປປລາວ ແມ່ນຂ້າຮູ້ຖະການ ສັງກັດໃນກະຊວງຖແລງຂາວແລະວັທະນະທັມ. ແລງຂ່າວເປັນພາສາຕ່າງປະເທດ, ເຊັ່ນ Vientiane Times ຫຼື Le Rénovateur, ກໍຖືກກວດກາໄປໃນຕົວ, ຂຽນຂ່າວຫຼືແປເປັນພາສາຕ່າງປະເທດອອກຈາກແລງຂ່າວຂອງສຳນັກ "ຂ່າວສານປະເທດລາວ" ຊຶ່ງແມ່ນ ອົງການຂ່າວຂອງພັກ. ບາງວາອະສານເອກະຊົນດ້ານວັທະນະທັມຫຼືເສຖກິດ ກໍຖືກຄວບຄຸມຈາກກະຊວງຖແລງຂ່າວ.

ກົດໝາຍອາດຍາຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຕິຕຽນພັກແລະລັດ, ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ໂຄສະນາທັບຖົມລັດ, ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຟັງເຊື້ອຫຼືອຳນາດເອກະສານໃດໆ ທີ່ ຕິຕຽນລັດ.

ນັກຂ່າວຕ່າງຊາດຕ້ອງມີອະນຸຍາດ visa, ວຽກງານໃນປະເທດ. ແຕ່ອະນຸຍາດດັ່ງກ່າວບໍ່ໝາຍຄວາມວ່ານັກຂ່າວຈະສາມາດຮູ້ ເຖີງຂໍ້ມູນລັບ, ເຂົາເຈົ້າບໍ່ສາມາດທຳວຽກງານຫຼືໄປມາໄດ້ຢ່າງເສຣີ; ແຕ່ຈະຕ້ອງຈ່າຍຄ່າບໍ່ຮີການດັ່ງກ່າວ.

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສົມວນຊົນ ຊຶ່ງໃຜໆກໍລໍຖ້າເປັນເວລາຫຼາຍປີ, ຖືກສະພາລົງມະຕິຮັບຮອງເອົາເມື່ອເດືອນ ກໍຣະກະດາ 2008. ແຕ່ກົດໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ປ່ຽນແປງມາດຕະການເຂັ້ມງວດຕໍ່ສິດທິປາກເວົ້າແຕ່ປະການໃດ; ແຕ່ກົງກັນຂ້າມນັກຂ່າວ, ກົດໝາຍ ສະບັບດັ່ງກ່າວລະບຸວ່າ "ນັກຂ່າວຈະຕ້ອງໃຫ້ຂ່າວ, ໂຄສະນາ, ແລະປົກປ້ອງແນວທາງຂອງພັກແລະກົດໝາຍຂອງລັດ", ຈະຕ້ອງ ສາມັກຄີກັນໂດຍຮັບໃຊ້ແນວທາງຂອງພັກ, ກົດໝາຍຫ້າມບໍ່ໃຫ້ນັກຂ່າວຕ້ອງຕິພັກລັດ.

ອີງຕາມລາຍງານປະຈຳປີ 2011-2012 ຂອງອົງການນັກຂ່າວທີ່ບໍ່ມີພິມແດນ, ສປປລາວ ຕົກເປັນ 165 ໃນ 179 ປະເທດຂອງ

ເມື່ອວັນທີ 27 ມິຖຸນາ 2012 ທາງການສປປລາວ ອອກຄໍາສັ່ງໃຫ້ປຸດຕິລາຍການທາງວິທະຍຸເວົ້າຂ່າວ; ຊຶ່ງລາຍການດັ່ງກ່າວ, ເປັນລາຍການດຽວຂອງວິທະຍຸແຫ່ງຊາດລາວທີ່ເປີດໂອກາດໃຫ້ຜູ້ຟັງສາມາດອອກຄວາມຄິດຄວາມເຫັນໄດ້ກ່ຽວກັບລາຍການ, ເຊັ່ນບັນຫາຄວາມກໍາເນີດດ້ານສັງຄົມ, ການຂັບໄລ່ປະຊາຊົນອອກຈາກບານເຮືອນ, ຫຼືການສໍ້ຮາຊັບງຽບນັບແຕ່ເດືອນພຶສະຈິກາ 2007 ເປັນຕົ້ນມາ. ມາເຖິງປັດຈຸບັນພິທີກອນຂອງລາຍການ "ເວົ້າຂ່າວ", ທ່ານອຸ່ນແກ້ວ ສຸກສວັນ ກໍຍັງລໍຖ້າສາຍເຫດຂອງການປຸດຕິລາຍການຈາກທາງການຢູ່. ທ່ານອຸ່ນແກ້ວ ສຸກສວັນ ໄດ້ຍົບຍົກເອົາບັນຫາການປຸດຕິລາຍການນີ້ຂຶ້ນມາສົນທະນາກັບຜູ້ຕ່າງໜ້າຂອງສະຫະພາບຢູຣົບທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຜູ້ຕ່າງໜ້າ ສະຫະພາບຢູຣົບ ໃຫ້ສັນຍາວ່າຈະຍົບຍົກເອົາບັນຫາສິດທິປາກເວົ້າຂຶ້ນມາສົນທະນາເນື່ອງໃນໂອກາດ ກອງປະຊຸມ ASEM 9.

ອີກປະການນຶ່ງ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງສະມາຄົມ ຖືກນໍາມາປະຕິບັດເມື່ອເດືອນພຶສະຈິກາ 2009 ເປັນຕົ້ນມາ. ກົດໝາຍອະນຸຍາດ ໃຫ້ ປະຊາຊົນລາວຢ່າງນ້ອຍ 2 ຄົນ, ຈັດຕັ້ງອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານເພື່ອສົ່ງເສີມເສດຖະກິດການຄ້າ ສົ່ງເສີມການປົກປ້ອງແລະປະກັນພັຍ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດ, ເມື່ອເດືອນມິກະອາ 2012, ມີພຽງ 10 ອົງການເທົ່ານັ້ນທີ່ຖືກລົງທະບຽນຢ່າງເປັນທາງການ, ໃນຂະນະທີ່ 70 ອົງການຍັງລໍຖ້າລົງທະບຽນຢູ່. ການຊັກຊ້າຊຸ່ສະແດງເຖິງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຂອງລະບົບການລົງທະບຽນຊຶ່ງຈະຕ້ອງມີການຝຶກໂອບລົມພະນັກງານທຸກໆລະດັບ, ທັງຂັ້ນຊາດ ແລະ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ.

III ການຈັບກຸມໂດຍບໍ່ມີການສືບສວນ, ການຫາຍສາບສູນເພີ່ມທະວີຂຶ້ນ

ກໍາລັງທະຫານແລະຕໍາລວດມີສິດຈັບ, ເຖິງແມ່ນວ່າຕາມທັມມະດາແລ້ວ, ມີພຽງຕໍາລວດເທົ່ານັ້ນທີ່ມີສິດ. ສປປລາວ ມີລະບົບປະກັນຕົວ, ແຕ່ຂາດປະສິດຕິພາບ, ຫຼືຖືກນໍາມາປະຕິບັດຕາມກໍານົດເທົ່ານັ້ນ. ຕໍາລວດສອຍໄຊ້ການຈັບກຸມເປັນເຄື່ອງມື ໃນການຂົ່ມຂູ່ເພື່ອສະກັດສິນບົນ. ໃນເມື່ອວ່າ ລັດຖະບານໄດ້ຈໍາກັດ ການປ່ຽນປາມສູນກັກຂັງ, ຈຶ່ງບໍ່ມີຕົວເລກອັນແນ່ນອນກ່ຽວກັບຈໍານວນນັກໂທດການເມືອງ. ເຖິງຢ່າງໃດ, ທາງການກໍປະຕິເສດບໍ່ຮັບຮູ້ວ່າ, ມີນັກໂທດການເມືອງ. **ຂະບວນການລາວເພື່ອສິດທິມະນຸດ ແລະ ສະຫະພັນສາກົນເພື່ອສິດທິມະນຸດ** ມີຄວາມວິຕົກກັງວົນຕໍ່ຊາຕາກັມ ຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ:

- ທ່ານ ທອງປະເສີດ ເກື້ອກຸນ, ແສງອາລຸນ ແພງພັນ, ບົວວັນ ຈັນມະນີວົງ ແລະ ແກ້ວໃຈ ທີ່ຖືກຈັບຕົວເມື່ອວັນທີ 26 ຕຸລາ 1999 ໃນຂະນະກໍາລັງຈັດຕຽມການເດີນຂະບວນປະທ້ວງແບບສັນຕິວິທີທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຮວມກັບ 300 ຄົນ, ຊຶ່ງ ໃນນັ້ນ ມີນັກສຶກສາ, ຄູ ອາຈານ, ເພື່ອຮຽກທວງເອົາການນັບຖື ສິດທິມະນຸດ, ການປະຕິຮູບສູ່ເສັ້ນທາງເສດຖະກິດປະຊາທິປະໄຕ, ຄວາມກໍາເນີດໃນວົງສັງຄົມແລະລະບົບການປົກຄອງແບບຫຼາຍພັກການເມືອງ. ຂະບວນປະທ້ວງດັ່ງກ່າວຖືກປາບປາມໃນທັນທີທັນໃດ. ປະມານຮ້ອຍກ້ວຄົນ ຖືກຈັບຕົວ. ມາເຖິງປັດຈຸບັນ, ບັນດາຜູ້ນໍາຂະບວນປະທ້ວງ 4 ຄົນ ອາດຈະຍັງຖືກຄຸມຂັງທີ່ຄຸກຊໍາເຄີ້ ທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນຢູ່, ເຖິງແມ່ນວ່າທັງ 4 ໄດ້ພົ້ນໂທດ 10 ປີແລ້ວກໍຕາມ, ແຕ່ກໍຍັງຄົງຖືກຄຸມຂັງຢູ່ເປັນເວລາກວ່າ 12 ປີມາແລ້ວ. ສ່ວນ ທ່ານ ຄໍາພຽງ ສີສະອາດເສັງຊິວິດໃນຄຸກ ເມື່ອປີ 2001 ພາຍຫຼັງທີ່ຖືກທໍຣະມານ. ອີງຕາມຂ່າວຊຶ່ງ **ຂະບວນການລາວເພື່ອສິດທິມະນຸດ** ໄດ້ຮັບເມື່ອທ່ານເດືອນພຶສະຈິກາ 2001, ທ່ານທອງປະເສີດ ເກື້ອກຸນ ອາດຈະຢູ່ໃນສະພາບປ່ວຍໜັກ. **ຂະບວນການລາວເພື່ອສິດທິມະນຸດ** ຍັງຈໍາເຫດການທີ່ຍັງເຖິງທາທິຂອງທາງການລາວກ່ຽວກັບສິດທິມະນຸດ: ເມື່ອວັນທີ 20 ມີນາ 2007, ທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ເມື່ອຄະນະຕ່າງໜ້າ ສະຫະພາບຢູຣົບ ໄດ້ຖາມເຖິງຊາຕາກັມຂອງນັກໂທດ, ທ່ານ ທອງສິງ ທັມມະວົງ, ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຕອບວ່າ, ກຸ່ມນັກສຶກສາເຫຼົ່ານັ້ນຖືກປ່ອຍຕົວແລ້ວເມື່ອທ່ານປີ 2006, ແຕ່ບໍ່ມີການປະກາດຢ່າງເປັນທາງການ. ສ່ວນທາງຄອບຄົວຊໍາບໍ່ໄດ້ຍິນຍັບການປ່ອຍຕົວດັ່ງກ່າວ, ແຕ່ກໍກັບຂ້າມ, ຍັງລໍຖ້າຢູ່. ທ່ານຄິນອີກວ່າ, ທ່ານ ທອງສິງ ທັມມະວົງ ເຄີຍໄດ້ປະຕິເສດ ສະຫະພາບຢູຣົບໃນການຂໍພົບພໍ້ເຫຼົ່ານັກສຶກສາທີ່ "ຖືກປ່ອຍຕົວ". ໃນໂອກາດການສໍາຫຼວດສະຖານະພາບຂອງ ສປປລາວ ເມື່ອປີ 2010 ໂດຍອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ທາງການ ສປປລາວ ໄດ້ປະຕິເສດບໍ່ຍອມຮັບຂໍ້ສະເໜີຂອງອົງການສາກົນ, ທີ່ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ປ່ອຍຕົວຜູ້ຖືກຈັບທຸກໆຄົນໃນຂໍ້ຫາຕຽມການປະທ້ວງແບບສັນຕິວິທີ, ໂດຍສະເພາະ ບັນດາຜູ້ນໍາຂະບວນລຸກຮີ້ 26 ຕຸລາ 1999.

ນັກປະທ້ວງຖືກຈັບຕົວ ເມື່ອ ວັນທີ 21 ພຶສະຈິກາ 2009, ຕາມຫົວເມືອງຕ່າງໆພ້ອມກັນ, ໃນຂະນະກໍາລັງເດີນທາງໄປຍັງນະຄອນວຽງຈັນ, ເພື່ອຮຽກຮ້ອງແບບສັນຕິວິທີ ເອົາຄວາມຍຸດຕິທັມ ແລະການນັບຖືສິດທິມະນຸດ: ມີ ນາງ ກິ່ງແກ້ວ (39 ປີ, ມີລູກ

3 ຄົນ), ທ້າວສຸບິນ (35 ປີ), ສວນ (50 ປີ), ສິນປະສົງ (43 ປີ), ຄຳສອນ (36 ປີ) ທີ່ເມືອງໂພນໂຮງ; ທ້າວບູນ ທີ່ປາກກະດິ່ງ; ນາງສົມຈິດ (29 ປີ), ທ້າວສົມຄິດ (28 ປີ) ແລະ ສຸຣິຍາ (26 ປີ) ທີ່ນະຄອນວຽງຈັນ. ໃນວັນທີ 2 ພຶສຈິກາ 2009, ບໍ່ຕໍ່າກວ່າ 300 ຄົນ ຖືກຈັບຕົວມາເຖິງບັດຈຸບັນ, ເຂົາເຈົ້າຍັງຖືກຄຸມຂັງຢູ່, ສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ຄຸກຊຳເຄັດ. ສປປລາວ ປະຕິເສດ ບໍ່ຍອມຮັບຮູບການຈັບກຸມດັ່ງກ່າວ, ດັ່ງບໍ່ຍອມຮັບວ່າໄດ້ຈັບຕົວກຸມຜູ້ນຳຂະບວນປະທ້ວງ 26 ຕຸລາ 1999 ກໍຣະນິການຈັບຕົວນາງ ກິ່ງແກ້ວ ຖືກອົງການສະຫະປະຊາຊາດສຳລວດ ແລະ ຖືກສົ່ງເມື່ອເດືອນກັນຍາ 2011 ໃຫ້ກຸມສຳລວດເຖິງການຫາຍສາບສູນ ປະຈຳ ອົງການສາກົນ, ສືບຕໍ່ການສຳລວດກໍຣະນິດັ່ງກ່າວ. ທ້າວມົວ ແລະ ທ້າວ ປາຟຸກັງ ຖືກຈັບຕົວເມື່ອ ວັນທີ 4 ມິຖຸນາ 2004 ແລະຖືກໂທດຈຳຄຸກ 12 ປີ ແລະ 15 ປີ ໃນວັນທີ 30 ມິຖຸນາ 2004, ໃນຂໍ້ຫາເປັນນາຍທາງໃຫ້ແກ່ນັກຂ່າວຍຸຣົບໃນການທຳລາຍງານ ຂ່າວກ່ຽວກັບຊາວມັງທີ່ເຂດພິເສດໄຊສົມບູນ. ນັກຂ່າວພອມນາຍພາສາທີ່ມີເຊື້ອຊາວເຜົ່າມັງສັນຊາດອາເມຣິກັນຖືກຈັບຕົວ, ຕັດສິນ ຄະດີແລະຖືກເອຣະເທດ. ທ້າວ ມົວ ແລະ ທ້າວ ປາຟຸກັງ ບໍ່ມີທະນາຍຄວາມຟອງຊ່ວຍ. ສ່ວນນັກຂ່າວຊາວ Belgique ທ່ານ Thery Falise ກ່າວວ່າ "ການຕັດສິນຄະດີເປັນເໝືອນເລື່ອງຕະລົກ, ໂທດຄະດີຖືກບັນທຶກໄວ້ລະຫວ່າງ 5 ຫາ 6 ໜ້າເຈ້ງ; ແນ່ນອນ ວ່າ ໂທດຄະດີດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກກະຕຽມມາກ່ອນແລ້ວ !"

ນາງ ຊົວຢັງ, ຊາວອົພະຍົບລາວເຜົ່າມັງທີ່ສູນເພັດສະບູນປະເທດໄທ, ຫາຍສາບສູນເມື່ອທ້າຍປີ 2005 ພາຍຫຼັງທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄທ ໄດ້ສົ່ງຕົວນາງຄືນສູ່ ສປປລາວ. ມາເຖິງບັດຈຸບັນ, ທາງ ຄອບຄົວ ບໍ່ໄດ້ຮັບຂ່າວຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ທ້າວ ສົມພອນ ຂັນຕິສຸກ ຫາຍສາບສູນເມື່ອເດືອນມິກະຄາ 2007; ຜູ້ກ່ຽວເປັນເຈົ້າຂອງສູນທ່ອງທ່ຽວສະພາບແວດລ້ອມທີ່ ຫຼວງນໍ້າທາ, ເຄີຍໄດ້ໃຫ້ທ່ານສະນະຕໍ່ການປຸກຝັງຕົ້ນຢາງຂອງບໍຣິສັດຈີນ, ໂດຍຢ້ານກົວວ່າທຸກຄົນດັ່ງກ່າວຈະທຳລາຍສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂົງ ເຂດ. ທ້າວ ສົມພອນ ຂັນຕິສຸກ ຖືກຈັບຕົວໂດຍບຸກຄົນທີ່ນຸ່ງ "ເຄືອງແບບ". ທາງການບໍ່ໄດ້ສືບສວນເຖິງກໍຣະນິຂອງຜູ້ກ່ຽວເລີຍ.

IV- ອິດສະຣະພາບ ດ້ານ ສາສນາ

ອີງຕາມມາດຕາ 43 ຂອງຮໍຖະທຳມະນູນ ສະບັບ ປີ 2003, "ປະຊາຊົນລາວ ມີສິດ ແລະ ເສຣີພາບ ໃນການເຊື່ອຖື ຫຼື ບໍ່ເຊື່ອຖື ສາສນາ". ຕາມຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ, ກະຊວງພາຍໃນ ຄວບຄຸມແລະບໍຣິຫານກິດຈະກຳມ ດ້ານ ສາສນາໂດຍຜ່ານອົງການ "ແນວໂຣມລາວສ້າງຊາດ". ການປະຕິບັດ ສາສນາ ອື່ນ ນອກຈາກ ສາສນາ ພຸດ, ເຊັ່ນ ສາສນາ ຄຣິສຕັງ ນັ້ນ, ຍ່ອມເປັນການຫຍຸ້ງຍາກ, ອັນຕະລາຍ ແລະ ສ່ວນຫຼາຍ ມັກຈະເປັນໄປບໍ່ໄດ້, ໂດຍສະເພາະໃນໝູ່ບ້ານນ້ອຍໆ. ທີ່ໃຈຫົວເມືອງ, ໂບດ Catholique, ໂບດ Evangeliste, ແລະ ໂບດ Adventiste ແຫ່ງມີທີ 7, ຖືກຮັບຮູ້ຈາກທາງການ, ແລະຖືກຄວບຄຸມຢ່າງເຂັ້ມງວດ ໂດຍອົງການ "ແນວໂຣມລາວສ້າງຊາດ".

ດຳອັດເລກທີ 92 ຂອງປີ 2002 ກ່ຽວແກ່ "ການຄວບຄຸມແລະການປົກປ້ອງກິດຈະກຳມທາງດ້ານສາສນາໃນ ສປປລາວ", ຍັງເຖິງການຄວບຄຸມຈາກພັກ, ນັບແຕ່ການກໍ່ສ້າງໂບດ, ການຝຶກໂອບລົມຜູ້ບໍຣິຫານ, ສາຍພົວພັນກັບອົງການຕ່າງປະເທດ, ບັດຈັບໄດ້ ຈາກຕ່າງປະເທດ, ຕລອດຮອດການພິມປຶ້ມສາສນາຫຼືຄຳພີ. ມາດຕາ 4 ຂອງຮໍຖະທຳມະນູນຍັງໄວ້ວ່າ: "ປະຊາຊົນລາວ, ຊາວຕ່າງດ້າວ ທີ່ມີບັດອະນຸຍາດຊົ່ວຄາວ, ມີສິດປະຕິບັດ ສາສນາ"; ມາດຕາທີ 2 ລະບຸວ່າ: "ກິດຈະກຳມທາງດ້ານສາສນາໃນ ສປປລາວ ມີຈຸດ ປະສົງພຽງຊ່ວຍເຫຼືອການພັທະນາປະເທດ". ການປາບປາມຊາວຄຣິສຕັງບໍ່ໄດ້ຫຼຸດຜ່ອນ, ແຕ່ໄດ້ເພີ່ມທະວີຂຶ້ນໃນທ້ອງປີ 2012. ການນາຍຂູ ມີຫຼາຍຮູບຫຼາຍແບບ, ເຊັ່ນ: ການຕັດນ້ຳ, ຕັດສິດທີ່ດ້ານສັງຄົມ, ການໃສ່ຢາເບື້ອສັດລ້ຽງ, ແກ່ງກ່ອນຫີນ ຫຼື ຈູດເຜົາບ້ານເຮືອນ ຂອງຊາວຄຣິສຕັງ, ຕົວຢ່າງໃນແຂວງສວັນນະເຂດ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ທ່ອງຖ້ືນຍັງສົ່ງເສີມໃຫ້ຊາວບ້ານທີ່ບໍ່ຖືສາສນາ ຄຣິສຕັງ, ກະທຳເຊັ່ນ ນີ້ກັບຊາວຄຣິສຕັງ. ຜູ້ທີ່ຖືກປ່ອຍຕົວພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ເຊັນຮັບຮອງວ່າຈະເລີກປະຕິບັດສາສນານັ້ນ,ຈະຂາດອິສະຣະໃນການດຳເນີນກິດຈະການ ຕໍ່ໄປ, ແລະຖືກເຈົ້າໜ້າທີ່ທ່ອງຖ້ືນຄວບຄຸມສເມີ. ຊາວຄຣິສຕັງ ໃນ ສປປລາວ ສ່ວນມາກຈະແມ່ນຊົນເຜົ່ານ້ອຍ; ການປາບປາມເຂົາເຈົ້າ ຈຶ່ງໝາຍເຖິງການຈຳແນກເຖິງ 2 ຢ່າງ.

ເປັນທີ່ສັງເກດໄດ້ວ່າ, ແຕ່ລະຄັ້ງທີ່ອົງການຂ່າວຕ່າງປະເທດຫຼືລັຖະບານກຸ່ມປະເທດຕາເວັນຕົກກ່າວປະນາມການຈັບຕົວຊາວຄິສຕັງ ໃນ ສປປລາວ, ທາງການ ສປປລາວ ຍ່ອມປ່ອຍຕົວເຂົາເຈົ້າບາງຄົນ, ຈັບຄົນອື່ນອີກຕໍ່ໄປ. ການຄຸມຂັງດຳເນີນໄປຫຼາຍມື້, ຫຼາຍສັປະດາຫຼືຫຼາຍປີ. ທາງການມີສິດຕັດສິນວ່າຈະຄຸມຂັງເຂົາເຈົ້າດົນນານປານໃດ. ປະກົດວ່າລັຖະບານລາວບໍ່ປາຖນາຫຼືບໍ່ສາມາດສັ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນປຸດການຂົ່ມຂູ່ ຊາວຄິສຕັງ ແຕ່ປະການໃດຫຼືລົງໂທດພວກທີ່ລະເມີດຕໍ່ການເຄົາລົບສິດທິມະນຸດ.

ວັນທີ 21 ທັນວາ 2011 ເຈົ້າໜ້າທີ່ບ້ານນາຕູ, ເມືອງພາລັງໄຊ ແຂວງສວັນນະເຂດໄດ້ຮຽກຕົວຜູ້ນຳທັງ 4 ຂອງຊາວຄິສຕັງ ໂດຍໄດ້ນາບຊ່ວຍຈະຂັບໄລ່ເຂົາເຈົ້າອອກຈາກໝູ່ບ້ານ. ຖ້າຫາກເຂົາເຈົ້າບໍ່ຍອມເລືອກການເຊື່ອຖື ທາງສາສນາ.

ເຫດການດັ່ງກ່າວໄດ້ມີຂຶ້ນບໍ່ເຖິງນັ້ນສັປະດາພາຍຫຼັງທີ່ທາງເຈົ້າໜ້າທີ່ຄຸມຂັງບ້ານບຸນຄຳຂອງກຸ່ມຄິສຕັງ 4 ຄົນ, ອັນມີ: ທ້າວ ພູເພັດ, ອຸ່ນ, ສົມພິງ, ມາ, ໂກ, ຫວານຕາ, ກິ່ງມະໂນສອນ ແລະນາງໂກທອງ, ໄດ້ຖືກຈັບຕົວ ໃນຂໍ້ຫາ ໄດ້ທຳການສເລີມສລອງບຸນ Noël ທັງໆທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບອະນຸຍາດມາກອນແລ້ວ. ຖືກປ່ອຍຕົວໃນວັນທີ 30 ທັນວາ 2011, ພາຍຫຼັງທີ່ໂບດ Evangile ໄດ້ຈ່າຍຄ່າປະກັນຕົວ.

ວັນທີ 7 ມິຖະສາ 2012 ເຈົ້າໜ້າທີ່ເມືອງໄຊບູລີ ແຂວງສວັນນະເຂດໄດ້ຍຶດເອົາໂບດຂອງໝູ່ບ້ານນາແດງ, ແລ້ວກົດກັນບໍ່ໃຫ້ຊາວຄິສຕັງເຂົ້າໄປໃຫ້ວ່ພຣະ.

ວັນທີ 22 ກຸມພາ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງເມືອງດຽວກັນໄດ້ຍຶດເອົາໂບດຂອງໝູ່ບ້ານແກ້ງແຫວງທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນເມື່ອ 37 ປີ ກອນ. ຊາວຄິສຕັງຖືກຫາມບໍ່ໃຫ້ໃຫ້ວ່ພຣະ, ຍ້ອນຖືກຈຳກັດບໍ່ໃຫ້ມີກາຍຊຸມນຸມໃນໝູ່ບ້ານ.

ວັນທີ 18 ກຸມພາ, 10 ຄອບຄົວຊາວຄິສຕັງທີ່ບ້ານຫວຍກອງ, ເມືອງປາກອູ່ ແຂວງຫຼວງພຣະບາງ, ຖືກຂົ່ມຂູ່ຈາກທາງການໄຫ້ເລືອກເອົາລະຫວ່າງເລືອກຈາກການເຊື່ອຖືທາງສາສນາ, ຫຼືຖືກຂັບໄລ່ອອກຈາກໝູ່ບ້ານພາຍໃນ 30 ວັນ.

ວັນທີ 5 ເມສາ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ຍຶດແລະປິດໂທດ Protestant ທີ່ບ້ານຄຳໜອງສູງ, ເມືອງໄຊບູລີ ແຂວງ ສວັນນະເຂດ.

ວັນທີ 18 ເມສາ, ນັກສຶກສາລາວຊາວເຜົ່າອ່ອຍແລະຊາວຄິສຕັງໄທ 6 ຄົນຖືກຈັບຕົວພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮວມ ພິທີ ມີຊາທີ່ເມືອງຫຼວງນໍ້າທາ ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ

ວັນທີ 6 ມິຖຸນາ 2012, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳລວດເມືອງສິງ ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ ໄດ້ຈັບຕົວຄຸນພໍ່ ອາສາ ຊົນເຜົ່າ ອາຄະ, ໃນຂໍ້ຫາຍົວະຄົນໄຫ້ຖືສາສນາຄິສຕັງ. ຄຸນພໍ່ ອາສາ ຍັງຖືກຈຳກັດຢູ່ ຈົນເຖິງປັດຈຸບັນ.

ວັນທີ 6 ມິຖຸນາ, ຕຳລວດຂອງເມືອງລອງ, ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ ໄດ້ຈັບຕົວຊາວຄິສຕັງ 4 ຄົນ, ໃນນັ້ນມີ ຊາວໄທ 2 ຄົນ, ໃນຂໍ້ຫາສົນທະນາເລື່ອງຄຳພີກັບຊາວລາວ. ຊາວຄິສຕັງທັງ 4 ຖືກຄຸມຂັງເປັນເວລາ 6 ສັປະດາໂດຍບໍ່ມີໂທດ. ພາຍຫຼັງທີ່ຖືກສອບປາກຄຳຈາກຕຳລວດ, ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າປັບໃໝກອນຈະຖືກປ່ອຍຕົວ.

ວັນທີ 10 ສິງຫາ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ບ້ານໜອງປອງ ເມືອງຄຳເກີດ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ໄດ້ຂັບໄລ່ທ້າວ ບຸນເຖີງ ອອກ ຈາກໝູ່ບ້ານໃນຂໍ້ຫາ "ນຳພາເພື່ອນໝູ່ບ້ານ 300 ຄົນຫັນໄປຖືສາສນາຄິສຕັງ". ຜູ້ກ່ຽວມີພຽງເວລານຶ່ງອາທິດ ເພື່ອຂາຍເຮືອນ. ຖືກຈັບຕົວໃນ ວັນທີ 20 ມິຖຸນາ 2012 ໂດຍອ້າງວ່າຊາວບ້ານບໍ່ຍອມຮັບສາສນາຂອງຜູ້ກ່ຽວ ໂດຍບໍ່ມີການໄຕສວນຄະດີແຕ່ປະການໃດ.

ວັນທີ 11 ກັນຍາ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳລວດຂອງເມືອງພິນ, ແຂວງສວັນນະເຂດ ໄດ້ຈັບຕົວຄຸນພໍ່ 3 ຄົນ, ມີຄຸນພໍ່ ບຸນເລີດທີ່ບ້ານອາໂລມາ, ຄຸນພໍ່ ອາດັງ ທີ່ບ້ານແກ້ງສາວອ່ອຍ, ແລະຄຸນພໍ່ ອອນແກ້ວ ທີ່ບ້ານກາຍັງ. ທັງ 3 ຖືກຄຸມຂັງທີ່ຄູ່ເມືອງພິນ, ໄສກັບມີແລະກັບຕີນ. ຜູ້ນຳຊາວຄິສຕັງອີກ 2 ຄົນ ໂດຍບໍ່ອອກຊື່, ຖືກຈັບຕົວແລະ ສົ່ງຕົວໄປທີ່ແຂວງສວັນນະເຂດ.

V ຊົນເຜົ່າອ່ອຍ

1. ຊົນເຜົ່າ

ໃນລາຍການສະບັບທີ 16,17,18 ຊຶ່ງ ສປປລາວ ສົ່ງໄຫ້ກົມທຶນການດ້ານການລົບລ້າງການຈຳແນກເຊື້ອຊາດ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດເມື່ອວັນທີ 18 ກຸມພາ 2011, ທາງການ ສປປລາວ ແຈ້ງວ່າມີ 4 ຊົນເຜົ່າໃຫ້ຮຸ່ງຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ 49 ຊົນເຜົ່າ:

ລາວ-ໄທ 66%, ມອນ ຂເມນ 21%, ຈີນ-ຕີເບດ 3%, ແລະ ມັງ-ລີ້ 9% . ນັບແຕ່ສົງຄາມວຽດນາມເປັນຕົ້ນມາ, ຊາວມັງແມ່ນ ຊາວເຜົ່ານ້ອຍທີ່ຖືກປາບປາມຫຼາຍກວ່າໝູ່, ຍ້ອນວ່າຜູ້ນຳຊາວມັງໄດ້ອຸມຊູກຳລັງທະຫານອະເມຣິກັນໃນສະໄໝນັ້ນ.

ອີງຕາມແລງຂ່າວຫຼາຍໆສາຍ, ທາງການ ສປປລາວ ທຳການກວດລ້າງຢູ່ເປັນປະຈຳເພື່ອລົງໂທດຊາວມັງ, ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເປັນ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍພັນຄົນຕ້ອງຫຼົບໜີເຂົ້າປ່າ, ແຕກກະຈັກກະຈາຍກັນໄປເພື່ອໜີຜ່າຍການຈັບກຸມຈາກກອງກຳລັງທະຫານ. ເຂົາເຈົ້າຢູ່ລອດ ດ້ວຍຮາກໄມ້ແລະໃບໄມ້, ຫຼືກວ້ວນການດັງໄຟ, ປູກຜັກແລະປູກເຮືອນແບບຖາວອນ. ເມື່ອທ່າຍຊຸມປີ 70, ເຂົາເຈົ້າມີຈຳນວນປະມານ 20 ພັນຄົນ. ປັດຈຸບັນ ເຫຼືອພຽງ 3 ພັນຄົນເທົ່ານັ້ນ.

ລັດຖະບານຍັງຄົງນິອະໂທດກັມໄທ້ແກ່ຜູ້ສວາວິພັກຫາກແຕ່ວ່າ, ປະຕິເສດບໍ່ໃຫ້ຜູ້ສັງເກດການສາກົນເຂົ້າພົບຊາວມັງ 2000 ຄົນທີ່ ມອບຕົວທີ່ເຂດພິເສດ ໄຊສົມບູນ.

ຄະນະກຳມາທິການລົບລາງການຈຳແນກເຊື້ອຊາດແຫ່ງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ຍິນຍັນຂໍ້ສະເໜີອີກຄັ້ງໄໝ້ເມື່ອ ປີ 2012, ໂດຍ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ສປປລາວ ເຊື້ອເຊີນຄະນະກຳມາທິການດ້ານສິດທິມະນຸດແຫ່ງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ເຂົ້າຢ້ຽມຢາມຊາວມັງໃນເຂດ ທີ່ເຂົາເຂົ້າມາອາໄສຢູ່.

ຊາວມັງທີ່ມອບຕົວ, ມີຈຳນວນນ້ອຍທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ກັບຄືນສູ່ບ້ານ, ສ່ວນມາກຈະຖືກສົ່ງຕົວໄປທີ່ສູນ. ຫຼາຍຄົນຖືກກັກຂັງ, ຫຼືຫາຍສາບສູນອັນເຮັດໃຫ້ຊາວມັງທີ່ອາໄສຢູ່ໃນປ່າ, ເກີດຄວາມຢ້ານກົວແລະລະແວງ.

ຂບວນການລາວເພື່ອສິດທິມະນຸດ ແລະ ສະຫະພັນສາກົນເພື່ອສິດທິມະນຸດ ມີຄວາມວິຕົກກັງວົນຢ່າງໜັກຕໍ່ສະພາບການ ຂອງຊາວມັງ ຈຳນວນ 4700 ຄົນ ທີ່ຖືກທາງການໄທສົ່ງຕົວຄືນສູ່ ສປປລາວ ເມື່ອທ່າຍປີ 2009

ທ່າວ ກາຍຢັງ ຊຶ່ງເປັນນຶ່ງ ໃນ 4700 ຄົນທີ່ຖືກສົ່ງກັບຄືນສປປລາວ ເມື່ອປີ 2009, ໄດ້ລົບໜີໄປປະເທດໄທ ເມື່ອທ່າຍປີ 2009. ຜູ້ກ່ຽວພ້ອມຄອບຄົວ ຖືກເຈົ້າໜ້າທີ່ໄທຈັບຕົວເມື່ອຕົ້ນປີ 2011, ແລະຖືກສົ່ງກັບຄືນ ສປປລາວ ເປັນຄັ້ງທີສອງ ເມື່ອວັນທີ 17 ທັນວາ 2011, ເຖິງແມ່ນວ່າອົງການຂ້າງໜ້າໃຫ້ເພື່ອຊາວອົພະຍົບຂອງສະຫະປະຊາຊາດແລະສຖານທູດອະເມຣິກັນປະຈຳກຸງເທບຈະໄດ້ ຮຽກຮ້ອງ ຕໍ່ທາງການໄທບໍ່ໃຫ້ສົ່ງເຂົາເຈົ້າກັບຄືນ ສປປລາວ ກໍຕາມ. **ຂບວນການລາວເພື່ອສິດທິມະນຸດ ແລະ ສະຫະພັນສາກົນເພື່ອສິດທິມະນຸດ** ມີຄວາມວິຕົກ ກັງວົນຕໍ່ຄວາມບໍ່ປອດໄພຂອງທ່ານ ກາຍຢັງ ແລະ ຄອບຄົວພ້ອມບັນດາຜູ້ຖືກສົ່ງຕົວກັບຄືນ ສປປລາວ.

ຄວາມປອດໄພອັນບໍ່ແນ່ນອນຂອງຊາວອົພະຍົບມັງກໍເໝືອນກັບກໍຣະນີຂອງຂະບວນລູກຮີ້ 26 ຕຸລາ 1999 ທີ່ຖືກຄຸມຂັງນານກົວ ກຳນົດໂທດຂອງເຂົາເຈົ້າໂດຍຊ້ຳໄປ. ສປປລາວ ໄດ້ກ່າວປອບໃຈຜູ້ຕ່າງໜ້າສະຫາພາຍຢູ່ໃນເວລາເດີນທາງໄປຢ້ຽມຢາມລາວເມື່ອປີ2007, ໂດຍກ່າວວ່າເຂົາເຈົ້າຖືກປ່ອຍຕົວແລ້ວເມື່ອປີ 2006. ເປັນຂ່າວທີ່ບໍ່ສາມາດຍິນຍັນໄດ້. ອີກປະການນຶ່ງ, ຊາວມັງທີ່ຖືກສົ່ງຕົວຄືນສູ່ ສປປລາວ, ຖືກກັກຕົວໃນສູນ ທີ່ແຂວງ ພອນຄຳ ແລະ ບໍຣິຄຳໄຊ, ແລະ ໃນສູນ ພະລັກ ແລະ ໜອງສາງ ທີ່ແຂວງວຽງຈັນ.

ເມື່ອເດືອນມີນາ 2010, ທາງການ ສປປລາວ ໄດ້ເປີດໂທ້ນກການທດແລະນັກຂ່າວຕ່າງປະເທດເຂົ້າຢ້ຽມຢາມຊາວມັງດັ່ງກ່າວ, ແຕ່ບໍ່ເປີດເຮືອກາດໄຫ້ມີການສົນທະນາຢ່າງເສື່ອກັບຊາວມັງ. ນັບແຕ່ຄັ້ງນັ້ນເປັນຕົ້ນມາ, ສປປລາວ ໄດ້ປິດບໍ່ໃຫ້ອົງການມະນຸດສາດຕ່າງ ປະເທດເຂົ້າຢ້ຽມຢາມສູນດັ່ງກ່າວ. ກົງກັນຂ້າມກັບການປະກາດຂອງທາງການລາວ, ຊາວມັງເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຮັບບັດປະຈຳຕົວແຕ່ປະການໃດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ອີງຕາມແລງຂ່າວທີ່ **ຂບວນການລາວເພື່ອສິດທິມະນຸດ** ໄດ້ຮັບນັ້ນ, ຊາວມັງເຫຼົ່ານັ້ນ, ຖືກຈຳຄຸກ, ຖືກສົ່ງໄປ "ໂອບລົມ" , ຫຼືໄດ້ຮັບເຄາະຈາກການຈຳແນກເຊື້ອຊາດເຜົ່າພັນ.

2. ຊົນເຜົ່ານ້ອຍທາງດ້ານສາສນາ

ສາສນາພຸດ ຄອງ ເທຣວາດ ໄດ້ຊຶມຊັບຢ່າງລົງເລິກ ໃນວັທະນາທັມລາວ; ປະຊາຊົນສ່ວນມາກຖື ສາສນາ ພຸດ. ສະມາຄົມ "ໂຣມຊາວພຸດລາວ" ຊຶ່ງເປັນອົງການດຽວຂອງຊາວພຸດ ໃນ ສປປລາວ, ດຳເນີນກິດຈະການພາຍໃຕ້ ການຄວບຄຸມຂອງພັກ, ພາຍຫຼັງ ທີ່ ພັກບໍ່ສາມາດຈະທຳລາຍພຸດທະສາສນາໄດ້ໃນຂະນະຍຶດອຳນາດໄດ້ໃນປີ 1975. ຄະນະສົງບໍ່ຈຳເປັນຈະສຶກສາທິດສະດີ Max Lénine ອີກແລ້ວ, ແຕ່ກໍຍັງແມ່ນພັກເປັນຜູ້ຕັດສິນວ່າແມ່ນໃຜມີສິດຈະບວດເປັນພອະໄດ້. ມີອະນຸຍາດໃຫ້ຖືສາສນາພຸດໄດ້ໃນສປປລາວ, ຕາບໃດທີ່ສາສນາພຸດຈະບໍ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນຄິດລູກຮີ້ໂຄ່ນລົ້ມພັກ.

ລັດຖບານຮັບຮູ້ຢ່າງເປັນທາງການ ສາສນາພຸດ, ໂບດ Catholique, ໂບດ Evangile ລາວ, ໂບດ Advantiste ແຫ່ງມັດຕິ 7, ສາສນາ Islam ແລະນິກາຍ Baha. ທາງການສັງໃຫ້ກຸ່ມສາສນາຫຼາຍໆກຸ່ມ, ນອກຈາກຊາວພຸດແລະຊາວ Catholique, ແຈ້ງຂາວ ເປັນປະຈຳກ່ຽວກັບຈຳນວນສະມາຊິກ. ທາງການລາວປະຕິເສດສະເໝີມາ ພ້ອມຍັງບໍ່ມີຄວາມສາມາດເອົາມາດຕະການອັນເຄັ່ງຄັດຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທ້ອງຖິ່ນທີ່ລະເມີດຕໍ່ຊາວເຜົ່າອື່ນທີ່ຖືສາສນາ Protestant.

VI ການຂັບໄລ່ອອກຈາກບ້ານເຮືອນ

ການຂັບໄລ່ປະຊາຊົນອອກຈາກບ້ານເຮືອນກຳລັງແຜ່ລາມໃນ ສປປລາວ, ຈົນກະທັ້ງບໍ່ມີດິນເຫຼືອຫຼາຍ ໄຫ້ບໍ່ຮີບສັດຕ່າງປະເທດ. ອີງຕາມການຄາດຄະເນຂອງລັດຖບານ ເມື່ອປີ 2011, ມີດິນເຖິງ 5 ລ້ານ hectares, ຫຼື 21% ຂອງໜ້າພຽງທັງໝົດຂອງລາວ, ຖືກຍົກໃຫ້ ບໍ່ຮີບສັດລາວ ຫຼື ຕ່າງປະເທດເຊົ່າ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ 85% ແມ່ນ ບໍ່ຮີບສັດ ຂຸດຄົ້ນ ບໍ່ແທ້. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ພໍ່ໄຮ່ພໍ່ນາ ຊຳຖືກຂັບໄລ່ ອອກຈາກດິນດອນຂອງຕົນໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ຫວັງຜົນກຳໄລຈາກບໍ່ຮີບສັດຕ່າງປະເທດ, ໂດຍສ່ວນມາກ, ຈະແມ່ນຊາວວຽດນາມ, ຈີນ ແລະ ໄທ ທີ່ລົງທຶນໃນການກະສິກຳ, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ຄຳ ແລະ ເຄື່ອນໄຟຟ້າ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຕາດິນທີ່ ສປປລາວ ພ້ອມຍັງມີຂໍ້ດຳລັດນາຍຍົກຮັຖຸມົນຕຣີກຳຕາມ, ແຕ່ໃນພາກປະຕິບັດ, ທັງເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນແລະຂັ້ນຊາດ, ມີອຳນາດຈະອະນຸມັດສັນຍາ ຊື້ຂາຍຫຼືເຊົ່າດິນໄດ້ຕາມລຳພັງ. ຂັ້ນແຂວງ, ໃນປັດຈຸບັນ ທາງເຈົ້າໜ້າທີ່ມີສິດອະນຸມັດການເຊົ່າທີ່ດິນ ເຖິງ 500 hectares; ກ່ອນປີ 2009, ມີສິດ ອະນຸມັດ ພຽງແຕ່ 100 hectares.

ການຂັບໄລ່ອອກຈາກບ້ານເຮືອນອີກແບບນຶ່ງມີຂັ້ນຍ້ອນນ້ຳຖ້ວມຈາກການສ້າງເຄື່ອນ, ເຊັ່ນເຄື່ອນນ້ຳເທີນ 2 ເຮັດໃຫ້ນ້ຳຖ້ວມເຖິງ 4500 hectares. ນອກນັ້ນການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮກໄດ້ເກີດໃຫ້ຊາວບ້ານຕ້ອງຖືກຍົດດິນດອນຕອນຫຍ້າ. ເມື່ອເດືອນມິຖຸນາ 2012, ສະພາແຫ່ງ ຊາດໄດ້ອອກປະກາດວ່າ ສປປລາວ ມີໂຄງການຈະສ້າງເຄື່ອນອີກ 10 ແຫ່ງ ລະຫວ່າງປີ 2011 ຫາ ປີ 2015, ຊຶ່ງໃນນັ້ນມີ 5 ເຄື່ອນ ຊຶ່ງກຳລັງເລີ່ມສ້າງແລ້ວ.

ກ່ຽວແກ່ເຄື່ອນນ້ຳເທີນ 2 ມີປະຊາກອນປະມານ 6200 ຄົນ ທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດພູພຽງນາກາຍ, ໄດ້ຖືກຍົກຍ້າຍຈາກຖິ່ນເດີມໄປສູ່ເຂດ ທີ່ມີດິນບໍ່ອຳນວຍໃນການປູກຝັງ. ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຄຳໝັ້ນສັນຍາວ່າຈະໄດ້ຮັບດິນທົບແທນເຖິງ 10000 hectares, ແຕ່ຄວາມເປັນຈິງໝາດິນ ທີ່ສັນຍາກັນນັ້ນໄດ້ຫຼຸດລົງເຖິງ 40% ມີການຕັດໄມ້ຢ່າງຜິດກົດໝາຍ.

ການຍົດເອົາດິນແມ່ນບັນຫາໃຫຍ່ເຖິງ "ແກ່ຊີວິດ" ສຳລັບຊາວນາ, ຊາວສວນ ຈົນກະທັ້ງບາງຄົນໄດ້ກ່າວວ່າ "ບໍ່ຢ້ານກົວ ຈະຕາຍເພື່ອປົກປັກຮັກສາດິນດອນຕອນຫຍ້າ" ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ເມື່ອເດືອນມິຖຸນາ 2012, ຊາວບ້ານກຸ່ມນຶ່ງຂອງເມືອງທ່າແຕງ, ແຂວງເຊກອງ ໄດ້ຮຽກທວງຕໍ່ທາງທ້ອງຖິ່ນເອົາຄ່າຊົດເຊີຍ ສຽງກົວເກົ່າຈາກບໍ່ຮີບສັດວຽດນາມທີ່ປະມວນດິນໄດ້ໃນການປູກຕົ້ນຢາງ. 7 ຄົນໄດ້ຖືກຈັບຕົວພາຍໃນລະຍະ 2 ອາທິດຕໍ່ຈາກນັ້ນ, ທາງເຈົ້າໜ້າ ທີ່ໄດ້ຈັບຕົວທະຫານຜູ້ນຶ່ງໃນຂໍ້ຫາຊຸກຍູ້ໄຫ້ຊາວບ້ານປົກປ້ອງສິດທິຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ວັນທີ 25 ມິຖຸນາ 2012, ລັດຖບານ ສປປລາວອອກປະກາດວ່າຈະບໍ່ອະນຸຍາດໄຫ້ມີການລົງທຶນຂຸດບໍ່ແຮກອີກ, ແລະວ່າຈະບໍ່ຍົກດິນ ໄຫ້ເພື່ອການປູກຕົ້ນຢາງອີກ ຈົນເຖິງປີ 2015. ນັກປົກປ້ອງສິດທິໃນການເປັນເຈົ້າຂອງດິນຜູ້ນຶ່ງກ່າວວ່າ "ໄດ້ມີການເຊົ່າດິນຢ່າງຫລວງ ຫລາຍໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງກົດໝາຍ, ແລະໄດ້ສ້າງສະຫອນໄຫ້ແກ່ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານອາຫານແລະຄວາມປູ່ເປັນເປັນສຸກຂອງຊາວບ້ານ". ບໍ່ແມ່ນຄັ້ງທຳອິດທີ່ ສປປລາວ ໄດ້ອອກປະກາດໂຈະ ການເອົາດິນ ໄຫ້ເຊົ່າ.

ລັດຖບານ ສປປລາວ ໄດ້ໂຊກຢປະມານບໍ່ຕໍ່າກວ່າ 30 ລ້ານດອນລາສະຫາຣັດ ເພື່ອຈັດກອງປະຊຸມ ASEM9 ໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກປະເທດ BRUNEI, ສປຈີນ, ຍີ່ປຸ່ນ, ປາກິສຖານ, ສິງກະໂປ, ໄທ, ວຽດນາມ ແລະ ສະຫາພາຍຢູໂຣບ. ລັດຖບານ ສັງໄຫ້ຊາວບ້ານບໍ່ຕໍ່າກວ່າ 300 ຄອບຄົວ ໝົ່ຈາກບ້ານເຮືອນທີ່ດອນຈັນ ເພື່ອຈະສ້າງທີ່ ພຳນັກໄຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ນຳທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມກອງ ປະຊຸມ ASEM9 ຄັ້ງນີ້.

VII ຂໍສອບແວງຂໍສເນີ

ທາງການ ສປປລາວ ບໍ່ໄດ້ນັບຖືສັນທິສັນຍາທີ່ຕົນໄດ້ລົງນາມເຊັນຮັບ, ຈົນກະທັ້ງຂໍເງື່ອນໄຂຫຼາຍໆຂໍຂອງກົດໝາຍສາກົນ ວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ.

ກອງປະຊຸມ ASEM9 ລະຫວ່າງປູຣົບແລະເອເຊັຍຊຶ່ງຈະມີຂຶ້ນໃນວັນທີ 5-6 ກໍລະກະດາ ຈະເປັນໂອກາດພິເສດສໍາລັບກຸ່ມ ປະເທດປູຣົບແລະເອເຊັຍໃນການສົນທະນາກັບທາງການສປປລາວ, ເຖິງບັນຫາອັນໜ້າວິຕົກນີ້, ເພື່ອຮຽກທວງໄຫ້ທາງການ ສປປລາວ ວາງມາດຕະການຢ່າງຣີບດວນແກ້ບັນຫາ.

ຂບວນການລາວເພື່ອສິດທິມະນຸດ ແລະ ສະຫະພັນສາກົນເພື່ອສິດທິມະນຸດ ຮຽກຮ້ອງໄຫ້ທາງການ ສປປລາວ:

- ປ່ອຍຕົວນັກໂທດການເມືອງຢ່າງໂດຍດວນແລະຢ່າງບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ, ພ້ອມທັງທານ ທອງປະເສີດ ເກື້ອກຸນ, ແສງອາລຸນ ແພງພັນ, ບົວວັນ ຈັນມະນີວົງ ແລະ ແກ້ວໃຈ
- ທໍາການສືບສວນຢ່າງເອກະຣາດ ແລະ ທຽງທໍມຢ່າງຣີບດວນເຖິງການຫາຍສາບສູນຂອງ ກິ່ງແກ້ວ, ສຸບິນ, ສວນ, ສິນປະສົງ, ຄໍາສອນ, ບູນ, ສົມຈິດ, ສົມຄິດ ແລະ ສຸຣິຍາ; ໂດຍມີຈຸດປະສົງປາກຊາບ ເຖິງສາເຫດຂອງການຫາຍສາບສູນ, ໃຜເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການຫາຍສາບສູນດັ່ງກ່າວ. ທັງນີ້ກໍເພື່ອນໍາມາໄຫ້ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າຊຶ່ງຄວາມຍຸດຕິທໍາ, ຄວາມຈິງ ແລະ ທິດແທນ.
- ຮັບຮອງເອົາຢ່າງຣີບດວນສັນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງບຸກຄົນຕໍາການລັກລອບຖືກຈັບຕົວ, ຮັບຮູ້ຄະນະກໍາມາທິການ ປົກປ້ອງການຫາຍສາບສູນ.
- ປ່ອຍຕົວຜູ້ຖືກຈັບໃນຂໍ້ຫາເຊື່ອຖືທາງສາສນາ
- ຢຸດຕິການປາບປາມ, ການຂົ່ມຂູ່ແລະການຈັບຕົວຄົນ ຍ້ອນແນວຄິດດ້ານການເມືອງ, ດ້ານສາສນາຫຼືຍ້ອນຊົນເຜົ່າຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- ຄໍາປະກັນວ່າ, ການລົງທຶນໃນປະເທດຈະນໍາຜົນປະໂຫຍດມາໄຫ້ຊາວລາວທົ່ວປະເທດ, ຈະມີການນັບຖືສິດທິມະນຸດໃນການທໍາ ທຸຣະກິດການຄ້າ, ຊາວທ້ອງຖິ່ນຄວນຈະຖືກຖາມເຖິງຄວາມຄິດຄວາມເຫັນແຕ່ລະຄັ້ງກ່ອນຈະມີໂຄງການລົງທຶນ.
- ເປີດໄຫ້ອົງການດ້ານສິດທິມະນຸດຂອງສະຫະປະຊາຊາດແລະອົງການສາກົນເອກະຣາດ, ເຂົ້າຢ້ຽມຢາມ ສປປລາວ ໄດ້ທຸກຍາມ
- ສ້າງຕັ້ງຄະນະກໍາມາທິການແຫ່ງຊາດກ່ານສິດທິມະນຸດຢ່າງເອກະຣາດ, ອີງຕາມນະໂຍບາຍຂອງສັນຍາ PARIS, ເພື່ອຕັ້ງເປົ້າໝາຍ ສາມາດຄວບຄຸມ, ສືບສວນ, ຮັບເອົາຄໍາຟ້ອງຮອງແລະຊັດທອດຢ່າງເປີດເຜີຍເຖິງການລະເມີດ, ພ້ອມທັງໄຫ້ຂໍສເນີຕໍ່ລັດຖບານ. ເພື່ອຈະສ້າງຕັ້ງກໍາມາທິການດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້, ສປປລາວ ຄວນຈະຮຽກຮ້ອງຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຕໍ່ອົງການຂ້າໜຶ່ງໃຫຍ່ດ້ານສິດທິ ມະນຸດ ແລະອົງການເອກະຣາດອື່ນໆ.
- ຢຸດຕິການແບ່ງແຍກແລະການນາບຄູ່ຕ່າງໆຕໍ່ຊົນເຜົ່າອ່ອນ, ວາງມາດຕະການເພື່ອຈະສົ່ງເສີມ, ປົກປ້ອງ ແລະ ຄໍາປະກັນສິດທິ ພົລເຮືອນ, ສິດທິທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມແລະວັທນທໍາໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສິດທິມະນຸດລະບົບສາກົນ.
- ອະນຸຍາດໃຫ້ອົງການຂ້າໜຶ່ງໃຫຍ່ເພື່ອຊາວອົພະຍົບ ແລະອົງການເອກະຣາດດ້ານສິດທິມະນຸດເຂົ້າຢ້ຽມຢາມຊາວມັງທີ່ຖືກສົ່ງຕົວ ກັບຄືນສູ່ປະເທດ.

ຂບວນການລາວເພື່ອສິດທິມະນຸດ ແລະ ສະຫະພັນສາກົນເພື່ອສິດທິມະນຸດ ຮຽກຮ້ອງຕໍ່ບັນດາຜູ້ນໍາປະເທດ ແລະລັດຖບານ ຕ່າງໆ ພ້ອມດ້ວຍຜູ້ຕາງໜ້າຈາກສະຫະພາບປູຣົບທີ່ເຂົ້າຮວມກອງປະຊຸມ ASEM9 ໃຫ້:

- ຍົບຍົກເອົາບັນຫາທັງໝົດດັ່ງກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້, ຂຶ້ນມາສົນທະນາໃນກອງປະຊຸມ ASEM9, ຮຽກທວງໃຫ້ທາງການປຸດຕິການລ່ວງ ລະເມີດສິດທິມະນຸດແລະສິດທິຂອງຊາວອົພະຍົບ
- ວາງມາດຕະການຢ່າງມີປະສິດຕິພາບຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດສິດທິມະນຸດ, ອຸ້ມຊຸກການພັທະນາ ແລະການປົກປ້ອງອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບ ລັດຖບານ ແລະຜູ້ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ.

- ປະສານງານກັບຜູ້ຕ່າງໜ້າຈາກສະຫະພາບຢູຣົບເພື່ອບັນລຸເຖິງເປົ້າໝາຍອັນແທ້ຈິງເຊັ່ນ:
 - ປ່ອຍຕົວນັກໂທດການເມືອງ, ທານ ທອງປະເສີດ ເກື້ອກຸນ, ແສງອາລຸນ ແພງພັນ, ບົວວັນ ຈັນມະນີວົງ ແລະ ແກ້ວໃຈ ຊຶ່ງຍັງຖືກຈຳລັກຢູ່ຈົນເກີນໂທດ 10 ປີ, ເຖິງແມ່ນວ່າສະຫະພາບຢູຣົບຈະໄດ້ຕິດຕາມກໍຣະນິກໍດີ
 - ເປີດໃຫ້ຢູ່ມຢາມຄຸກກັກຂັງເພື່ອຈະໄດ້ຂ່າວເຖິງສະຖານະການຂອງນັກໂທດການເມືອງ
 - ຢູ່ມຢາມຊາວມັງກຸລຸກສັງກັບຄືນ ຢ່າງເສຣີ
 - ສັນຍາຈາກທາງການ ສປປລາວ ວ່າຈະຮັບຮອງເອົາສັນຍາສາກົນຕ່າງໆ, ພ້ອມຈະເປີດໃຫ້ສະຫະປະຊາຊາດເຂົ້າ ຢູ່ມຢາມເຖິງສະຖານະພາບດ້ານສິດທິມະນຸດ, ຕໍ່ຕ້ານການຍົກເວັ້ນໂທດ, ການປະຕິຮູບກົດໝາຍແລະການປົກຄອງ ສິດທິດ້ານຕາດິນແລະຊັບພະຍາກອນທັມມະຊາດ
 - ປະສານງານກັບຜູ້ນຳປະເທດກັບລັດຖບານອື່ນໆ, ພ້ອມທັງຄະນະຕ່າງໜ້າຈາກສະຫະພາບຢູຣົບເພື່ອຍົກເອົາບັນຫາສິດທິມະນຸດ ມາເປັນຂໍ້ເງື່ອນໄຂໃນການພົວພັນກັບ ສປປລາວ ໃນທຸກໆຮອບດ້ານ ສະນັ້ນຈະຕ້ອງ:
 - ຄຳປະກັນວ່າ ໃນກອງປະຊຸມ ASEM9, ຄະນະກຳມາທິການ ຢູຣົບ-ລາວ ວ່າດ້ວຍການປະຕິຮູບດ້ານ ການບໍລິຫານ, ຈະໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ບັນຫາການຍຶດດິນ, ບັນຫາຊົນເຜົ່າອ່ອຍ, ບັນຫາເສຣີພາບໃນການຊຸມ ນຸມແລະປາກເວົ້າ, ການຈັບຕົວໂດຍບໍ່ມີການສືບສວນເພື່ອຈະສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາໂດຍອີງໃສ່ສິດທິພື້ນຖານ.
 - ຄຳປະກັນວ່າ ບັນຫາດັ່ງກ່າວຈະຖືກນຳມາສົນທະນາກັບຝ່າຍລັດຖະບານ ສປປລາວ.
 - ເບິ່ງຄືນໃໝ່ຂໍ້ເງື່ອນໄຂງົບປະມານການຊ່ວຍເຫຼືອໂດຍຄຳນຶງເຖິງບັນຫາການສໍາຮາຊັບໜຶ່ງໃນສປປລາວ. ທວງໄຫ້ ງົບປະມານການຊ່ວຍເຫຼືອນີ້ ຊ່ວຍສົ່ງເສີມສະຖານະພາບດ້ານສິດທິມະນຸດໃນສປປລາວ.
 - ສຶກສາແລະວັດແທກຢ່າງເປີດເຜີຍເຖິງຜົນການຊ່ວຍເຫຼືອຕໍ່ສະຖານະພາບດ້ານສິດທິມະນຸດ.
 - ວາງມາດຕະການເພື່ອປາບປາມ, ລົງໂທດ, ສືບສວນແລະຊົດເຊີຍຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບເຄາະຈາກບໍລິສັດຕ່າງປະເທດ, ໂດຍຖືເອົາກົດໝາຍຢູຣົບເປັນຫຼັກ. ເອົາມາດຕະການເພື່ອຫຼີກເວັ້ນການລະເມີດສິດທິມະນຸດໃນການທຳ ກິດຈະການການຄ້າ. ບໍ່ໃຫ້ມີການອະນຸມັດເງື່ອນໄຂພິເສດຕໍ່ບໍລິສັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລະເມີດສິດທິມະນຸດ.
 - ຄຳປະກັນສັນຍາ ບໍ່ໃຫ້ສົ່ງຕົວຊາວອົພະຍົບຄືນສູ່ປະເທດຂອງເຂົາເຈົ້າ, ໂດຍສະເພາະໃນການພົວພັນກຸ່ມ ປະເທດ ເອຊຽນ ແລ ຢູຣົບ.